

✓

**תקנות הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות
(כללים להסעה וליווי של פעוטות למעון יום שיקומי וממנו),
התשע"ב - 2012**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2(ב), 7 ו-8 לחוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות, התשנ"ד – 1994¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה –

"אחראי" ו"פעוט עם מוגבלות" – כהגדרתם בחוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס – 2000² (להלן – חוק מעונות יום);

"הממונה" – מי שהרשות המקומית מינתה לפי תקנה 4(ד);

"השר" – שר הרווחה והשירותים החברתיים;

"מושב בטיחות" – כהגדרתו בתקנה 83א לתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961³ (להלן – תקנות התעבורה);

"מלווה" – כמשמעותו בסעיף 2(א) בחוק;

"מפקח" – כהגדרתו בחוק מעונות יום.

"פעוט עם מוגבלות בעל צרכים רפואיים מיוחדים" ו"פעוט עם מוגבלות בעל צרכים רפואיים מורכבים" – כהגדרתם בתקנות מעונות יום שיקומיים (רישוי, סל שירותים לפעוטות עם מוגבלות ותנאי טיפול בהם), התשס"ח-2007⁴ (להלן – תקנות סל השירותים);

"תוכנית טיפול אישית" – כמשמעותה בתקנה 20 לתקנות סל השירותים.

2. בטיחות בהסעה

(א) לא יוסע פעוט עם מוגבלות בהסעה שיש בה יותר מ-10 נוסעים, כולל הנהג והמלווה.

(ב) האחראי יביא פעוט עם מוגבלות להסעה עם מושב בטיחות תקין בעל תו תקן של מכון התקנים הישראלי, המתאים לצרכיו של אותו פעוט.

(ג) לא יוסע פעוט עם מוגבלות ברכב ללא מושב בטיחות כאמור בתקנת משנה (ב).

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 71; התשנ"ז, עמ' 43; התשס"ב, עמ' 525

² ס"ח התש"ס, עמ' 169; התשס"ב, עמ' 527

³ ק"ת התשכ"א, עמ' 1425;

⁴ ק"ת התשס"ח, עמ' 1304

(ד) מושב הבטיחות יירתם לרכב על פי הוראות יצרן המושב ויצרן הרכב.

(ה) בהסעת פעוט עם מוגבלות ברכב -

(1) פעוט עם מוגבלות שמשקלו עד 9 קילוגרם ופעוט עם מוגבלות שטרם מלאה לו שנה, ישב במושב בטיחות לתינוקות כשפניו נגד כיוון הנסיעה ולא מול כרית אוויר.

(2) פעוט עם מוגבלות שמלאה לו שנה ומשקלו עולה על 9 קילוגרמים, ישב במושב בטיחות לפעוטות, בהתאם להוראות תוכנית הטיפול האישית ולא מול כרית אוויר.

(3) במושב נגד כיוון הנסיעה, גב מושב הבטיחות יהא גבוה ב-2.5 סנטימרים לפחות מראש הפעוט, ורצועות הכתפיים יהיו מחוברות למושב הבטיחות בגובה הכתף של הפעוט או מתחת לגובה הכתף, אלא אם כן נקבע אחרת בהוראות היצרן או בתוכנית הטיפול האישית;

(4) במושב עם כיוון הנסיעה, גב מושב הבטיחות יגיע לפחות עד גובה החלק העליון של אוזני הפעוט ורצועות הכתפיים תהיינה מחוברות למושב הבטיחות בגובה הכתף של הפעוט או מעל לגובה הכתף אלא אם כן נקבע אחרת בהוראות היצרן או בתוכנית הטיפול האישית.

(ו) המלווה יודא בכל נסיעה שרצועות מושב הבטיחות מהודקות לגופו של הפעוט עם מוגבלות באופן שאין אפשרות לקפל עודף ברצועה, ושמושב הבטיחות מהודק היטב למושב הרכב באופן שלא ניתן להזיזו ביותר מ-2.5 סנטימטרים מכל צד, אלא אם כן נקבע אחרת בהוראות היצרן.

(ז) הציוד הרפואי הדרוש לפעוט במשך ההסעה ואופן השימוש בו ייקבעו בתוכנית הטיפול האישית.

(ח) לא יעשן אדם ברכב הסעת פעוטות עם מוגבלות.

(ט) מעון יום שיקומי ינפיק לכל פעוט ששוהה בו כרטיס נוסע שיכלול את הפרטים האישיים של הפעוט עם מוגבלות, פרטי האחראי עליו, צרכיו הרפואיים, ציוד נלווה, עיגונו בהסעה ותחנות איסוף והורדה.

(י) הוראות בעניין פעוט עם מוגבלות שמצבו אינו מאפשר קיום הדרישות הקבועות בתקנת משנה זו, ייקבעו בתוכנית הטיפול האישית שלו.

3. הסעה מעורבת

פעוט עם מוגבלות יוסע ברכב שיש בו פעוטות עם מוגבלות בלבד, ואולם במקרים מיוחדים רשאי מנהל המחלקה לשירותים חברתיים, במקום מגוריו של הפעוט או מי מטעמו, לאשר מראש הסעת ילדים בהסעת פעוטות עם מוגבלות ובלבד ששלומם של הפעוטות עם מוגבלות לא ייפגע.

4. אחריות הרשות המקומית ותפקידיה

- (א) הרשות המקומית תדאג כי הפעוט עם מוגבלות יוסע למעון יום שיקומי וממנו באופן בטיחותי ותוך שמירה על שלומו וביטחונו, בהתאם לאמור בתקנות אלה.
- (ב) הרשות המקומית תדאג כי פעוט עם מוגבלות יוסע למעון יום שיקומי וממנו תוך שבעה ימים מקבלת ההודעה על השמתו של אותו פעוט במעון יום שיקומי.
- (ג) הרשות המקומית תדאג כי פעוט עם מוגבלות המוסע למעון יום שיקומי, יגיע אליו עד תחילת שעת פעילותו, ככל שניתן.
- (ד) הרשות המקומית תדאג שאיסוף הפעוטות עם מוגבלות להסעת הבוקר יתבצע שעה, לכל היותר, לפני תחילת שעת פעילותו של מעון יום השיקומי שאליו הם יוסעו.
- (ה) הרשות המקומית תדאג כי פעוטות עם מוגבלות לא יוצאו להסעה לפני סיום שעות פעילותו של מעון יום השיקומי אלא אם אושר אחרת ע"י המפקח.
- (ו) הרשות המקומית אחראית לליווי בהסעה של פעוט עם מוגבלות שמתגורר בתחום שיפוטה.
- (ז) הרשות המקומית תמנה אדם (להלן - הממונה) שיהיה אחראי על הסעת פעוטות עם מוגבלות למעון יום שיקומי וממנו; הממונה יהיה זמין למלווה ולנהג ההסעה ויתן הנחיות, במידת הצורך, כדי להבטיח את שלומו של פעוט עם מוגבלות במהלך הסעתו.
- (ח) הרשות המקומית תדאג לכך שברכב ההסעה יהיה טלפון נייד או אמצעי קשר אחר.
- (ט) הרשות המקומית תדאג לכך שבכל רכב הסעה בו יוסע פעוט עם מוגבלות בעל צרכים רפואיים מורכבים, תהיה ערכת החייאה בסיסית.
- (י) הרשות המקומית תדאג לכך שכל רכב הסעה יעבור בדיקות תקופתיות של קצין בטיחות אחת לשלושה חודשים לפחות, וכי תוצאות הבדיקה ידווחו לה.
- (יא) הממונה ימסור לידי המלווה רשימת הפעוטות המיועדים להיות מוסעים בהסעה; הרשימה תכלול פרטים אלה:
- (1) שמות הפעוטות;
  - (2) כתובות הפעוטות;
  - (3) מספרי הטלפון, לרבות מספרי טלפון נייד, של האחראים על הפעוטות בבית ובמקום עבודה;
  - (4) כתובת מעון היום השיקומי שאליו צריך כל פעוט להגיע;

- (5) מקומות האיסוף וההורדה של כל פעוט ;
- (6) שמו של הממונה מטעם הרשות המקומית ומספר הטלפון שלו ;
- (7) כתובות של תחנות מגן דוד אדם והמשטרה הנמצאות לאורך מסלול ההסעה.
- (8) כיוון הושבת הפעוט בהסעה.
- (יב) רשות מקומית רשאית, אם הדבר מעשי, להתקשר עם רשויות מקומיות סמוכות לצורך הסעה וליווי של פעוטות עם מוגבלות, במטרה להזיל את הוצאות ההסעה והליווי, ובלבד שההסעה המשותפת כאמור לא תגרום להארכת משך ההסעה באורח בלתי סביר.

5. כישורי המלווה

(א) לא יהא אדם מלווה אלא אם כן -

- (1) מלאו לו 18 שנים לפחות ;
- (2) הוא בעל ידע בשפה העברית או הערבית או שתיהן, לרבות קרוא וכתוב, לפי העניין ;
- (3) מצב בריאותו מאפשר את מילוי תפקידו ;
- (4) יש ברשותו אישור שעבר קורס החייאה כאמור בתקנת משנה(ה).

(ב) אלה תפקידי המלווה :

- (1) המלווה ידאג לשלמו של פעוט עם מוגבלות, יהיה קשוב לצרכיו וישמור על צידור ;
- (2) המלווה לא ישאיר פעוט עם מוגבלות ברכב ההסעה ללא פיקוח והשגחה ;
- (3) המלווה יודא לפני תחילת ההסעה, שיש בידי רשימת הפעוטות המיועדים לנסוע באותה הסעה כאמור בתקנה 4(יא), שמסרה לו הרשות המקומית ; המלווה אחראי לכך שכל הפעוטות המיועדים לנסוע בהסעה ייאספו לפי הרשימה האמורה ;
- (4) המלווה יושיב כל פעוט במושב הבטיחות, יהדק את מושב הבטיחות למושב הרכב, יחגור כל פעוט במושב הבטיחות, וידאג כי הפעוטות ישבו נינוחים, בטוחים וחגורים במושבי הבטיחות במהלך ההסעה ;
- (5) המלווה יודא שאין ברכב כל חפץ שעלול לפגוע בפעוטות עם מוגבלות המוסעים בו, וידאג שכל חפץ כבד ברכב שמוסע בו פעוט עם מוגבלות יהיה רתום למושב פנוי או למהדקים ברצפת הרכב ;
- (6) המלווה יהיה נוכח במשך כל ההסעה והוא ישב חגור בחגורת בטיחות במקום שממנו יוכל לראות את כל הפעוטות בהסעה בקשר עין ישיר ולגשת אליהם ;

- נוצר מצב שמחייב את המלווה לקום ממקומו במהלך הנסיעה, ידווח על כך לנהג הרכב ויבקש ממנו לעצור את הרכב בצד הדרך עד אשר ישוב למקומו;
- (7) המלווה ידאג כי בעת הגעת ההסעה למעון היום השיקומי, כל פעוט המיועד להגיע לאותו מעון יורד מהרכב, יימסר לידי איש צוות של המעון אשר יגיע למקום חניית הרכב ויכניס את הפעוט עם מוגבלות לתוך המעון;
- (8) המלווה יוריד את הפעוט עם מוגבלות מהרכב מדלת שאינה פונה לכיוון הכביש;
- (9) המלווה ידאג כי בתום שהיית הפעוט במעון יום שיקומי, יועלה הפעוט על רכב ההסעה, לאחר שאיש צוות מהמעון ליווה אותו למקום חניית רכב ההסעה;
- (10) בהגעת ההסעה למקום הורדתו של הפעוט, ימסור המלווה את הפעוט לידי האחראי עליו או אדם אחר שהאחראי אישר מראש; לא נמצא במקום האחראי או אדם אחר כאמור, לא יורד הפעוט מההסעה, והמלווה יצור קשר עם הממונה ברשות המקומית ויפעל לגבי הפעוט לפי הנחיותיו;
- (11) המלווה של פעוט עם מוגבלות בעל צרכים מורכבים יוודא את תקינות ערכת ההחייאה הבסיסית ברכב ההסעה בו יוסע הפעוט האמור, אחת לחודש לפחות.
- (12) המלווה ידווח למנהל המעון ולממונה אודות כל אירוע חריג שמתרחש במהלך ההסעה, ומנהל המעון ידווח אודות האירוע האמור למפקח ולאחראי על הפעוטות עם מוגבלות שנסעו באותה הסעה, סמוך ככל האפשר להתרחשותו ולא יאוחר מ-24 שעות לאחר התרחשותו. אי מילוי אחת מהדרישות המפורטות בתקנה 2 ייחשב כאירוע חריג לעניין תקנת משנה זו.
- (13) בסיומה של ההסעה, יבדוק המלווה את רכב ההסעה ויוודא שלא נותר בו פעוט עם מוגבלות.
- (14) מלווה הרואה כי אינו מסוגל לקיים הוראות תקנה זו בתחילת ההסעה, במהלכה או בסיומה, ידווח על כך לממונה ויפעל על פי הנחיותיו;
- (ג) המלווה יהיה אדם אחד שככל שניתן לא יוחלף במשך כל שנת הלימודים.
- (ד) הרשות המקומית תוודא כי לא יועסק כמלווה אדם שנמצא כי הורשע בעבירת מין כמשמעותה בחוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסויימים, התשס"א – 2001⁵ (להלן – חוק למניעת העסקה של עברייני מין).
- (ה) הרשות המקומית תדאג לכך שכל מלווה יעבור -
- (1) קורס עזרה ראשונה לרבות בנושא החייאה, סמוך ככל האפשר לפני כניסתו לתפקיד, ולאחר מכן אחת לשלוש שנים לפחות.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 509; התשס"ב, עמ' 511; התשס"ה, עמ' 160, התשס"ו, עמ' 245

(2) השתלמות מקצועית לפי תוכנית שיכינו המנהלים הכלליים של משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשרד הבריאות או מי שהם הסמיכו לעניין זה.

(ו) פעוט עם מוגבלות בעל צרכים רפואיים מיוחדים או בעל צרכים רפואיים מורכבים יהיה זכאי לליווי צמוד של סייעת או אחות בהסעתו מביתו למעון יום שיקומי וממנו, בהתאם לזכאות לפי תוכנית הטיפול האישית.

6. הנהג

(א) לא יועסק אדם כנהג להסעת פעוט עם מוגבלות אלא אם כן הוא בעל רשיון נהיגה תקף של מדינת ישראל ובידו היתר מאת רשות הרשוי להסעת קבוצת ילדים לפי תקנה 84 (ה) לתקנות התעבורה.

(ב) הרשות המקומית תוודא כי לא יועסק כנהג אדם שנמצא כי הורשע בעבירת מין כמשמעותה בחוק למניעת העסקה של עברייני מין.

(ג) הנהג יהיה אדם, שככל שניתן, לא יוחלף במהלך כל שנת הלימודים.

(ד) הרשות המקומית תדאג לכך שכל נהג יעבור קורס עזרה ראשונה לרבות בנושא החייאה, סמוך ככל האפשר לפני כניסתו לתפקיד, ולאחר מכן אחת לשלוש שנים לפחות.

(ה) הנהג יבדוק ויוודא את תקינות רכב ההסעה לפני כל נסיעה.

(ו) לא יעלה הנהג להסעה אדם זולת המלווה, הפעוטות עם מוגבלות והילדים האמורים לנסוע בהסעה, אלא באישור מראש של הממונה.

(ז) הנהג ידאג לנעילת דלתות הרכב קודם שיחל בנסיעה.

(ח) הנהג יציית להוראות המלווה בכל הקשור לשלומם של הפעוטות עם מוגבלות.

7. תחילה

תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן.

התשע"ב _____

משה כחלון

שר הרווחה והשירותים החברתיים

2012 _____

(חמ 3-3647)